

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok XIII.

LÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 11-go MAJA 1936 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr 129

Sankcje przeciw Włochom będą utrzymane

Delegat abisyński zasiądzie przy stole obrad w Genewie Liga Narodów nie uzna aneksji Abisynji

Paryż, 10 maja.

(Pat) — Agencja Havasa donosi z Genewy, że koła zbliżone do Ligi Narodów podkreślają, iż Negus posiada nadal prawo wysłania swego przedstawiciela do Ligi Narodów. Sytuacja prawna nie może być zmieniona przez nową sytuację prawną, stworzoną przez jednostronną decyzję. W Genewie przypominają, że w czasie wielkiej wojny Belgja, okupowana niemal całkowicie oraz Serbia nie utraciły ani na chwilę uznania przez cały świat prawnego istnienia i były reprezentowane zagranicą. Według powszechnej opinii, jednym z głównych aktów rady ligi będzie nie uznanie fait accompli, stworzonego jednostronnie przez rząd rzymski, a nawet przeciwnie — podtrzymanie stosunków prawnych, istniejących między Ligą Narodów a rządem abisyńskim.

**Jak wynika z tego
HIPOTEZA RYCHŁEGO ZNIESIENIA
SANKCYJ STAJE SIĘ MAŁO PRAW-
DOPODOBNA.**

Paryż, 10 maja.

(Pat) — Agencja Havasa donosi z Jeruzolimy, że w otoczeniu negusa oświadcza, że
NEGUS UDA SIĘ DO GENEWY,
aby osobiście bronić sprawy Abisynji przed radą Ligi Narodów.

Jeruzolima, 10 maja.

(Pat) — Cesarz abisyński, w udzielonym wywiadzie prasowym, oświadczył, że z ciężkim sercem zdecydował się na zaniechanie nierównej wojny i że uważa on za bardziej wskazane bronienie sprawy swego kraju w Genewie.

Oświadczenie swoje zakończył Negus apelem o sprawiedliwość i wzięcie w obronę słabego narodu.

Paryż, 10 maja.

(Pat) — Havas, donosząc z Rzymu o aneksji Abisynji przez Włochy, dodaje: rząd francuski w swoim czasie uprzedził rząd włoski, że czyni wszelkie zastrzeżenia co do procedury zastosowanej w tej sprawie przez Włochy.

Paryż, 10 maja.

(Pat) — Agencja Havasa donosi, z Genewy, że doreczając sekretarzowi generalnemu Ligi Narodów „dla jego informacji osobistej” tekst dekretu o aneksji Abisynji, przedstawiciel włoski Boscampa, zgodnie z instrukcjami, otrzymanymi z Rzymu, starał się uzasadnić krok swego rządu Avenol, przyjmując do wiadomości oficjalne oświadczenie włoskie oraz komentarz do niego uznał za właściwe odpowiedzieć, że ocena tych oświadczeń będzie rzeczą rady Ligi, z tego można wnioskować, że przed rozpoczęciem posiedzenia rady odłożo-

nego do godz. 17-ej Avenol zaznajomi państwa, reprezentowane w radzie z treścią oświadczeń włoskich. Ponieważ dotyczą one w pierwszym rzędzie sprawy zatargu włosko-abisyńskiego, znajdującej się na porządku dziennym, przedstawił Abisynji Wolde Mariam będzie od tej chwili zaproszony do zajęcia miejsca przy stole obrad z tego samego tytułu co przedstawiciel Włoch. Jest

jednak rzeczą pewną, że wówczas baron Aloisi poruszy kwestję udziału delegata abisyńskiego w obradach rady Ligi.

Państwa neutralne pozostają w Lidze

Genewa, 10 maja.

(Pat) — W związku z obradami 7 państw t. zw. neutralnych, wydany zo-

Min. Beck przybył do Genewy

Posiedzenie Ligi odbędzie się w dniu dzisiejszym

Genewa, 10 maja.

(Pat) — Dział o godz. 16.50 przybył do Genewy p. minister spr. zagr. Józef Beck w towarzystwie dyrektora gabinetu Lubieńskiego, wicedyrektora dep. politycznego Gwiazdowskiego, naczelnika wydz. prawnego Kulskiego i sekretarza osobistego Siedleckiego.

Pana ministra powitali na dworcu delegat R.P. przy Lidze Narodów Komarnicki i inni członkowie delegacji.

Genewa, 10 maja.

(Pat) — Pan minister spraw zagranicznych Józef Beck odbył rychło po swym

przyjeździe konferencję z ambasadorem Madariagą, a następnie z ministrem Sandlerem.

Genewa, 10 maja.

(Pat) — Posiedzenie rady Ligi Narodów, które wyznaczono było na poniedziałek o godz. 10.30, odroczone zostało do godz. 17-ej tego samego dnia.

Minister Eden, który będzie przewodniczył sesji rady, przybył dziś rano do Genewy. Delegat włoski baron Aloisi przyjechał do Genewy o godz. 16-ej. Paul Boncour przybędzie jutro rano.

Państwa bałtyckie wierne Lidze,

żądata podniesienia jej autorytetu

Tallinn, 10 maja.

(Pat) — Estońska agencja telegraficzna ogłosiła wczoraj wieczorem, po zakończeniu konferencji ministrów spraw zagranicznych Estonji, Łotwy i Litwy, komunikat, w którym donosi, że trzej ministrowie, po rozważeniu położenia międzynarodowego, stwierdzili całkowitą zgodność poglądów na wydarzenia, które zaszły od czasu ostatniej konferencji państw bałtyckich, a także na skutki tych wydarzeń i widoki na przyszłość. Potwierdzając wierność dla zasad Ligi Narodów — głosi komunikat — ministrowie spraw zagranicznych państw bałtyckich w dalszym ciągu uważają ten organizm za najlepszą podstawę pokoju i bezpieczeństwa, dającą gwarancję wolnego i niezależnego bytu wszystkich państw. Uważają, że należy znaleźć środki zaradcze przeciw upadkowi autorytetu Ligi Narodów i przeciw pewnym wadom organizacji Ligi w drodze wspólnej akcji, prowadzonej cierpliwie, a twórczo, przy utrzymaniu zasadni-

czych podstaw paktu Ligi Narodów. Ministrowie państw bałtyckich są zdecydowani w granicach swoich sił i możliwości wziąć czynny udział w tej akcji i poprzeć wszelką inicjatywę, dążącą do ustalenia rękami bezpieczeństwa, które według nowych norm przysługiwałyby różnym strefom Europy. Zgodnie z tem ministrowie 3-ch państw bałtyckich będą brali udział w opracowaniu i zastosowaniu w Europie powszechnego systemu bezpieczeństwa i nie przesadzając poszczególnych faz organizacji bezpieczeństwa. Trzej ministrowie państw bałtyckich w dyskusjach międzynarodowych trzymać się będą zasady, iż nic nie może być zdecydowane o jakimkolwiek państwie bez jego udziału i bez jego zgody.

UROCZYSTOŚCI ŻAŁOBNE W WILNIE

Przygotowania na cmentarzu Rossa — ukończone. Liczne delegacje i wycieczki zjechały do Wilna

Wilno, 10 maja.

(PAT) Wilno przygotowało się już do uroczystości żałobnych w dn. 11 i 12 maja. Roboty na cmentarzu Rossa ukończono, trasa konduktu i gmachy publiczne są udekorowane, kościoły i ważniejsze budynki oświetlone reflektorami. Na ukończeniu jest dekoracja prywatnych domów, balkonów i wystaw sklepowych.

Na mieście panuje coraz bardziej wzmożony ruch. Przybywają wyciecz-

ki szkolne, delegacje wojskowe i społeczne. Już dzisiaj bawi w mieście kilku korespondentów zagranicznych, a we wtorek ma przybyć z Warszawy około 50 dziennikarzy cudzoziemskich, nie licząc przedstawicieli prasy krajowych.

W dniu dzisiejszym delegacja młodzieży szkolnej pojechała do Żułowa, miejsca urodzenia Marszałka Piłsudskiego, by złożyć hołd.

Budapeszt, 10 maja.

(PAT) Dziś, w niedzielę, poprzedza

stał następujący komunikat prasowy: przedstawiciele 7 państw oświadczają jednogłośnie swą wierność dla Ligi Narodów po wymianie zdań w sprawie ostatnich wypadków oraz ich wpływu na organizację i funkcjonowanie tej instytucji.

Włochy świętują Król ma ogłosić amnestję

Rzym, 10 maja.

(Pat) — Całe Włochy świętują uroczyste ogłoszenie króla włoskiego cesarzem Abisynji. We wszystkich miastach, gdzie znajdują się główne garnizony odano dziś 101 strzałów armatnich. W kościołach duchowieństwo odprawia nabożeństwa życzynne oraz śpiewy Te Deum.

Rzym, 10 maja.

Według krążących pogłosek król włoski wydać ma z okazji przyjęcia tytułu cesarza Abisynji dekret amnestyjny.

Rzym, 10 maja.

(Pat) — Mające wkrótce nastąpić w Addis-Abebie połączenie wojsk marszałków Badoglio i Grazianiego symbolizować będzie zjednoczenie Somalii z Erytreą.

Linia kolejowa Dżibuti-Addis Abeba znajduje się pod ochroną wojsk włoskich.

Korespondenci prasy włoskiej stwierdzają, że między oficerami włoskimi a francuskimi panują serdeczne stosunki.

Run na banki w Addis-Abebie

Ożywiony ruch w stolicy

Addis-Abeba, 10 maja.

(Pat) — Po otwarciu banków nastąpił run publiczności, która usiłuje wymienić talary na walutę włoską. Archiwum negusa znaleziono w stanie oplakany, książki i rękopisy są rozrzucone w nieładzie, część podarta, część spalona. Ocalało kilka dokumentów z ostatnich czasów. Na dworcu kolejowym panuje duży ruch. Ludność powraca do stolicy. Wszystkie hotele i zajazdy są przepełnione.

Aryjczycy udawali żydów

Sensacyjny proces w Niemczech

Frankfurt, 10 maja.

(Pat) — „Frankfurter Zeitung” z dnia 9 b.m. donosi, że sąd w Stuttgarcie skazał aryjską parę małżeńską na 2 lata ciężkiego więzienia za podcywanie się pod nazwisko żydowskie i wyzwanie na tej podstawie od żydów ok. 400 mk.

jąca dzień rocznicy śmierci Marszałka Piłsudskiego, odbyło się w kościele polskim w Budapeszcie nabożeństwo żałobne, po którym w sali schroniska polskiego odbyła się uroczysta akademja żałobna, poświęcona pamięci Marszałka. Konsul R. P. Chelmiński wygłosił do licznie zebranych członków kolonii polskiej podniosłe przemówienie, po-czem wygłoszono prelekcję o życiu Marszałka Piłsudskiego.

Dzięki polskich szkółek odśpiewały hymn narodowy i Pierwsza Brygadę,

SOCJALISCI OBEJMUJĄ WŁADZĘ WE FRANCJI

Deklaracja programowa przyszłego premiera — Leona Bluma

Paryż, 10 maja. (Pat) — Dziś odbyły się w Paryżu całonocne debaty rady narodowej francuskiej partii socjalistycznej (S. F. I. O.).

Na salę obrad, wbrew dotychczasowym zwyczajom, dopuszczeni zostali przedstawiciele prasy, ze względu na wagę oświadczenia prezesa stronnictwa dep. Bluma w sprawie programu przyszłego rządu.

Na wstępie obrad zabrał głos sekretarz generalny partii Paul Faure, który wyraził radość z pomyslnych wyników, osiągniętych przez socjalistów podczas wyborów oświadczył m. in.

Partja nie cofnie się przed odpowiedzialnością za sprawowanie rządów. Rada narodowa stronnictwa uczyni właściwy krok, jeżeli zaproponuje innym partjom zjednoczenia ludowego, ażeby wzięły udział w rządzie wraz z partją socjalistyczną.

Partja realizować będzie w rządzie ten sam program, z jakim stanęła do wyborów.

Mr. m. Roubaix Lebes wyraził ubolewanie spowodu stanowiska partii komunistycznej, która odmawia udziału w rządzie. Lebas spodziewa się jednak, że decyzja komunistów nie jest ostateczna.

Upaństwowienie przemysłu

Zyromski, przedstawiciel federacji okr. Sekwany wypowiedział się również za udziałem partii komunistycznej w rządzie, oświadczył: Trzeba upaństwić wielki przemysł i uwolnić państwo od oligarchii finansjery.

Burel, przedstawiciel dep. Lot-et-Garonne, wyraził żal że partja socjalistyczna nie wzięła władzy niezwłocznie po swym zwycięstwie wyborczym i domagał się natychmiastowego objęcia rządów.

O godz. 14-ej posiedzenie zostało przerwane. Po wznowieniu obrad o godz. 14.30 przemawiał Pivert z federacji Sekwany, wypowiadając się za udziałem komunistów w rządzie.

Następnie zabrał głos Leon Blum, prezes stronnictwa, którego powitano śpiewem „międzynarodówki”. Na całej sali wzniosły się ku górze zaciśnięte pięści.

Blum, po wyrażeniu radości spowodu zwycięstwa wyborczego, przeszedł do omówienia obowiązków, jakie spadają w tej chwili na socjalistów.

„Front ludowy“ u władzy

Mamy oto zasiąść w rządzie frontu ludowego. Domaga się tego wynik głosowania powszechnego. Jesteśmy głównym elementem wszelkiej możliwej większości. Podjęliśmy inicjatywę, która podporządkowana będzie decyzji rady narodowej stronnictwa, a następnie najwęższej decyzji kongresu partii, który zbierze się na Zielone Świątki. Również i inne organizacje frontu ludowego powinny się znaleźć obok nas we wspólnym rządzie. Radykalowie już się do tego zobowiązali.

Stwierdzając, że wszyscy poprzedni mówcy jednomyślnie wypowiedzieli się za udziałem komunistów w rządzie Blum oświadcza:

Trzeba wyrzucić nacisk na komunistów, aby podzielili się z nami odpowiedzialnością za rząd.

Mówiąc następnie o współdziałaniu generalnej konfederacji pracy Blum wyjaśnia, iż socjaliści domagają się od tej organizacji, aby przyłączyła się do nich w celu realizowania programu frontu ludowego.

Walka z faszyzmem

Trzeba zbudować we Francji — oświadczył dalej Blum — niezwalczony front dla faszyzmu i zabezpieczyć ją przed powrotem reakcji. Trzeba dalej pozabawić faszyzm jego cichych wspólników, jego aparatu propagandowego, a także broni.

Poruszając sprawy polityki zagranic

cznej przyszłego rządu Blum oświadczył:

Celem naszym będzie rozbudzić nowo zaufanie całej pokojowej Europy do siebie samej, przywrócić lidze narodów spoiwość materialną i moralną, odrodzić solidarność międzynarodową i wiarę w ideę wzajemnej pomocy i stopniowego rozbrojenia, stanowiące całość nierozdzielalną, będziemy starali się odrodzić te uczucia, wzbudzając dokoła nich atmosferę entuzjazmu.

Przeciw dewaluacji

Mówca przeszedł skolei do analizy trudności finansowych i walutowych. Każdy inny rząd — oświadczył Blum — znalazłby się wobec tych samych trudności, bez względu na to, jaki byłby wynik wyborów, kryzys spekulacji walutowej spadłby na kraj, gdyż koła, spekulujące na zniżkę już dawno czekały tej sposobności. Zawsze zwalczyliśmy dewaluację i jesteśmy w dalszym ciągu jej przeciwnikami.

Od chwili zwycięstwa frontu ludowego daje się zauważyć nowe zjawisko: jest nim stan alarmu, wytworzony w kraju. Rzucono oskarżenie, że front ludowy oznacza wojnę domową i wojnę zewnętrzną. Starano się przerazić opin-

ję publiczną zbyt łatwowierną. Najwyższym prawem we Francji jest opinja publiczna, wyrażona w głosowaniu powszechnym. Front ludowy przychodzi do władzy drogą jaknajbardziej legalną.

Odpowiadając na zarzuty niektórych przedstawicieli partii socjalistycznej, że partja ta nie objęła władzy natychmiast po wyborach, Blum oświadczył:

Gdybyśmy byli postąpili inaczej, niż postąpiliśmy, wpadlibyśmy w pułapkę, którą na nas zastawiono. Postawiono by nas wówczas w obliczu zorganizowanej paniki. W naszym interesie było przyczynić się do uspokojenia opinii publicznej i współdziałać z lojalnym wysiłkiem Sarraut, zmierzającym do prawidłowego przebiegu przejścia od jednej legislatury do drugiej i od jednego rządu do drugiego.

Realizacja programu socjalistycznego

Blum przedstawił następnie swój program rządowy, oświadczył, że wstępnie że ponieważ polityka, stosowana od 4 lat przez ludzi, będących u władzy, którzy z dobrą wiarą liczyli na skuteczność stosowanych przez nich środków przeciwko kryzysowi, zawiodła, — trzeba wprowadzić do niej pewne zmiany.

Skierujemy wszystkie nasze wysiłki ku temu, aby tworzyć i zachęcać a nie zakazywać, ograniczać, niszczyć. Chcemy rozbudzić w młodzieży zapał do walki z nędzą i przywrócić jej chęć do pracy. Jest rzeczą oczywistą, że nie może się to stać bez uzdrowienia finansów, dlatego też zmierzamy będziemy do zapewnienia naprawdę stałej równowagi budżetowej. Jakże można przypuszczać, że pragniemy pogrążyć kraj w zamieszkach i chaosie.

Nie zamierzamy stosować wobec nikogo polityki represji i nienawiści. Zgrupujemy dokoła siebie wszystkich wahaających się, pełnych niepokoju i błędnych poomacku, słowem wszystkich tych którzy w innych krajach tworzą armię tryumfujących dyktatorów. Będzie to nie tylko tryumf socjalizmu, lecz także tryumf suwerenności narodowej, dzieło nasze będzie zamierzone na dłuższą metę, trzeba więc, abyśmy odrazu napoczątku obudzili w narodzie poczucie, że poczynania nasze zakończą się sukcesem. W grę wchodzi nie tylko przyszłość naszego stronnictwa, ale i całej republiki.

Po przemówieniu Bluma rada narodowa partii socjalistycznej zgłosiła mówcy gorącą owację, zakończoną odśpiewaniem międzynarodówki.

Silne oddziały wojska w Palestynie zostały rozlokowane w całym kraju. — Teroryści arabscy rzucili bombę na dom szefa policji

Jeruzolima, 10 maja. Oddziały wojskowe przybyłe dziś wieczorem z Egiptu do Palestyny rozlokowano w garnizonach Jeruzolimy, Haify, Jaffy i Nablus. Pismo egipsko-arabskie „Al Ahram” poddaje w wątpliwość konieczność świeżych posiłków wojskowych w Palestynie i sądzi, że w każdym bądź razie wysłane oddziały nie pozostają w związku z sytuacją w Palestynie. W Palestynie jest dosyć wojska, z którego, jak dotychczas, nie zrobiono żadnego użytku.

Jeruzolima, 10 maja. Niewykryci teroryści arabscy rzucili bombę na dom szefa policji okręgu Nablus. Dom jest uszkodzony, ofiar w ludziach niema, nikogo nie aresztowano.

Krwawy strajk w Salonikach 8 zabitych i 18 rannych. — Symboliczny pogrzeb ofiar rozruchów

Ateny, 10 maja. (Pat) — Według urzędowego komunikatu, ofiarami wczorajszych rozruchów w Salonikach padło 8 zabitych, 18 rannych. Większość pracowników kolejowych stawiała się na rozkaz mobilizacyjny, ci zaś, którzy rozkazu nie usłuchali, stawieni będą przed sądem wojennym. Przez cały wieczór wczorajszy toczyły się w Salonikach rozmowy między przedstawicielami rządu a delegatami strajkujących. Strajkujący, poza pretensjami zawodowymi, domagają się odwołania gubernatora i prefekta policji w Salonikach, ukarania szeregu agentów służby bezpieczeństwa, odszkodowania

dla ofiar wypadków i niezwłocznego zwolnienia aresztowanych uczestników strajku. Rząd zgadza się narazie tylko na wszczęcie śledztwa dla ustalenia odpowiedzialności za wypadki, oraz na zwolnienie aresztowanych. Komunikat urzędowy, ogłoszony w nocy, stwierdza niepowodzenie rokowań ze strajkującymi, którym zarzucha stawianiu warunków dowodzących, że nie działają oni w interesach klasy robotniczej, lecz starają się jedynie wykorzystać jej cierpienia. Robotnicy — głosi komunikat — liczyć mogą na największą życzliwość rządu, lecz powinni nie dopuścić do opanowania ich przez czynniki wyrotowe. Rząd

jest zdecydowany zapewnić poszanowanie prawa.

Organizacje robotnicze postanowiły kontynuować strajk.

Saloniki, 10 maja. (Pat) — 9-ciu aresztowanych przywódców strajkowych uwolniono dziś nad wieczorem, 39-ciu pozostałych ma być w dniu jutrzejszym poddanych badaniu. Ofiary rozruchów pochowane zostały wieczorem w całkowitej tajemnicy dla uniknięcia nowych incydentów.

Saloniki, 10 maja. (Pat) — Około 20 tys. osób, niosących wieńce i kwiaty, wzięło udział w symbolicznym pogrzebie ofiar ostatnich wypadków. Z cmentarza pochód skierował się ku miastu, przeszedł głównymi ulicami i rozwiązał się na placu wolności.

Rocznica bitwy pod Kaniowem Uroczysty obchód w Warszawie

Warszawa, 10 maja. (Pat) — Dziś w 18-tą rocznicę bitwy pod Kaniowem odbył się w Warszawie uroczysty obchód, zorganizowany przez stołeczny okręg związku kaniowczyków i żeligowczyków. Uroczystości rozpoczęły się nabożeństwem w kościele św. Antoniego. Po mszy, uczestnicy obchodu udali się do grobu Nieznanego Żołnierza, gdzie złożyli wieniec, poczem wzięli udział w akademii dla uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego. Po aka-

demji uformował się pochód, który przeszedł ulicami miasta do Belwederu. W pochodzie wzięły również udział poczty sztandarowe sferowanych związków byłych wojskowych oraz poczty z historycznymi sztandarami byłego drugiego korpusu wschodniego. Po przyścinie do Belwederu, uczestnicy obchodu złożyli na stopniach pałacu wieniec. Popołudniu w sali resursy obywatelskiej odbyły się doroczne obrady stołecznego związku kaniowczyków i żeligowczyków.

Oskarżenia o zajścia w Przytyku pozostaną w areszcie

Warszawa, 10 maja. Obrońcy nieżydowskich oskarżonych w sprawie o zajścia w Przytyku zgłosili prośbę do prezesa sądu o zmianę środka zapobiegawczego i zwolnienie ich klientów, przebywających we więzieniu do rozpoczęcia rozprawy sądowej. Sąd podania nie uwzględnił.

Drob
INSPE
kontrola
ciele otr
frontowy
nieobudo
kiem ten
być bezw
sezonu.
NOWE
le w rok
nich stan
działnicy
etap rea
który pra
19 gmach
PARC
sto-las
szych ty
prac prz
z tem pr
nr. 1, kt
ul. Brzez
tramwaj
giewnik.
ROZI
ubezpiec
w przys
przyspor
większen
licznego.
sprawa v
laryngol
DZIS,
stawił d
sja pobo
rocznika
sarjatu
przed ko
187) pob
sarjatu,
Pogr
któ
Wc
wych o
miejskie
Bolsław
furjata
58, w c
mieszka
dla um
Kille
prosekt
wzięcia
W orsz
miasta
zdrowia
nik po
kiewicz
staresty
Po z
tarzu k
sili pre
Na świ
od zarz
ści, mi
lekarzy
Pogrzeb
Jak
gicznie
na eme
Nocy
teki: J.
kowskie
wom'els
12) M
Czytelni
go (Ka)

Maj
11

Dzisiaj Mamerta B.
Jutro Pankracego

Wschód słońca	3.50
Zachód słońca	19.14
Wschód księżycy	00.00
Zachód księżycy	7.38
Długość dnia	15.02
Przybyło dnia	7.38

Drobne wiadomości

INSPEKCJA BUDOWLANA rozpoczyna dzisiaj kontrolę wszystkich domów, których właściciele otrzymali nakazy wyremontowania fasad frontowych, oraz otynkowania boków domów nieobudowanych. Chodzi o sprawdzenie, w jakim tempie posuwają się roboty, które muszą być bezwzględnie wykonane w ciągu bieżącego sezonu.

NOWE DWIE SZKOŁY powszechnie zbudowane w roku bieżącym zarząd miejski. Jedna z nich stanie w dzielnicy północnej, a druga w dzielnicy południowej miasta. Jest to dalszy etap realizacji planu budowy szkół w Łodzi, który przewiduje powstanie jeszcze co najmniej 19 gmachów szkolnych.

PARCELACJA MAJĄTKU miejskiego „miasteczka Łagiewnik” rozpoczęła się w najbliższych tygodniach, w związku z ukończeniem prac przygotowawczych. Istnieje w związku z tym projekt przedłużenia linii tramwajowej z ul. Brzezińskiej. W razie przedłużenia tej linii, tramwaje będą dojeżdżały bezpośrednio do Łagiewnik.

ROZBUDOWA SZPITALA okręgowego ubezpieczalni społecznej w Łodzi rozpocznie się w przyszłym miesiącu. Dobudowane skrzydło przysporzy szpitalowi ponad 100 łóżek, dla powiększenia oddziałów wewnętrznego i chirurgicznego. W związku z tym rozpatrywana jest sprawa wyodrębnienia i rozszerzenia oddziałów laryngologicznego i okulistycznego.

DZIS, w poniedziałek, 11 maja winni się stawić do przeglądu wojskowego: przed komisją poborową nr. 1 (Pierackiego 18) mężczyźni rocznika 1915, zamieszkali na terenie III komisariatu policji, o nazwiskach na litery I, J, K — przed komisją poborową nr. 2 (Piotrkowska 157) poborowi, zamieszkali na terenie IV komisariatu, o nazwiskach na litery K, L, L.

Pogrzeb sanitariusza Stibla, który zginął z rąk furjanta

Wczoraj w godzinach popołudniowych odbył się pogrzeb sanitariusza miejskiego pogotowia ratunkowego s.p. Boleśława Stibla, który poległ z rąk furjanta Gajdy w domu przy ul. Lipowej 58, w chwili gdy usiłował wejść do jego mieszkania, by odwieźć go do szpitala dla umysłowo-chorych w Kochanówku.

Kilkutysięczny tłum zebrał się przed prosektorium przy ul. Łąkowej, by wziąć udział w pogrzebie sanitariusza. W orszaku żałobnym kroczył prezydent miasta inż. Głazek, naczelnik wydziału zdrowia publicznego Kempner, kierownik pogotowia ratunkowego dr. Rymkiewicz, przedstawiciele p. wojewody, starosty, komendanta policji i t.d.

Po złożeniu trumny na starym cmentarzu katolickim przemówienia wygłosił prez. Głazek oraz dr. Rymkiewicz. Na świeżej mogile złożono 10 wieńców, od zarządu miasta, wydziału zdrowotności, miejskiego pogotowia ratunkowego, lekarzy pogotowia ratunkowego i t.d. Pogrzeb odbył się na koszt miasta.

Jak się dowiadujemy, wdowa po tragicznie zmarłym otrzymywać będzie pełną emeryturę.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: J. Kahana (Linanowskiego 80), S. Trawkowski (Brzezińska 56), J. Kopyrowski (Nowomiejska 15), M. Rozenbluma (Śródmiejska 12), M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), L. Czyski (Rokietnicka 53), H. Skwarczyński (Kraśna 54), I. Sinięckiej (Rzgowska 59).

Co mogą wywozić emigranci

Wyjeżdżający na stały pobyt zagranicę mogą zabierać klejnoty oraz srebro

W związku z nowymi zarządzeniami, w sprawie wywozu dewiz, pragniemy podać szereg wiadomości dotyczących tego zagadnienia o ile idzie o emigrantów, udających się na stały pobyt do Palestyny.

Każdy emigrant palestyński może wywieźć ze sobą kwotę 500 zł. bez specjalnego zezwolenia Banku Polskiego. O ile rodzina, złożona nawet z kilku osób, jedzie za jednym paszportem, wówczas kwota, jaką wolno całej rodzinie zabrać z sobą, nie przekracza również 500 zł. O ile natomiast poszczególne członkowie rodziny, posiadają odrębne paszporty emigracyjne, wówczas każdy z nich może przewieźć po 500 zł. przy czym jednak każdy z nich obowiązany jest — przy rewizji — kwotę tę trzymać przy sobie, a nie odstępywać jej

do wspólnego przechowania jednemu z członków rodziny.

Osoby pragnące otrzymać zezwolenie na wywóz większej kwoty od dozwolonej kwoty 500 zł., mogą zwrócić się o to z odpowiednim podaniem do komisji dewizowej Banku Polskiego, przedkładając swój paszport emigracyjny. Uzyskanie zezwolenia na wywóz pewnej określonej kwoty nie stanowi przeszkody w wywozie — prócz tego — ustawowej kwoty 500 zł.

Kwota 500 zł. może — bez specjalnego zezwolenia — być wywieziona również i w walutach obcych, tak częściowo jak i w całości. Oczywiście, że równowartość walut nie może przekroczyć kwoty 500 zł. Zakazany natomiast jest wywóz akcyj i papierów wartościowych tak polskich jak i zagranicznych,

choćby nawet wartość tych papierów nie przekraczała 500 zł. Osoby zatem, które pragną w miejsce gotówki, wywieźć papiery wartościowe lub akcje, muszą uzyskać na to specjalne zezwolenie Banku Polskiego. Podobnie ma się rzecz z książeczkami oszczędnościowymi zarówno banków polskich jak i banków zagranicznych. Wywóz książeczek oszczędnościowych jest zakazany, nawet w tym wypadku, gdy książeczka opiewa tylko na 500 zł. a emigrant prócz książeczki żadnej gotówki nie wywozi.

Zakazany jest wywóz złota w formie niegotowej. Wolno natomiast wywieźć złoto w formie gotowej i przerobionej jak np. w branzoletach, broszkach i t. p. Wywóz srebra jest dozwolony. Podobnie też nie jest ograniczony wywóz klejnotów i drogich kamieni, tak co do ich ilości jak i wartości.

Należy wkońcu zwrócić uwagę emigrantów na to, iż każde zatajenie wywożonej przez siebie gotówki lub papierów przed organami kontrolnymi urzędu celnego, narazić ich może na bardzo przykre konsekwencje w formie wysokiej grzywny oraz kary więzienia.

Pierwsza rocznica zgonu Wodza Narodu

Dzisiaj wieczorem rozpoczynają się uroczystości żałobne

Dzisiaj wieczorem rozpoczynają się uroczystości, związane z dniem żałoby narodowej 12 maja, z dniem pierwszej rocznicy zgonu Wodza Narodu, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Dzisiaj wieczorem właściciele nieruchomości wywieszą flagi żałobne, względnie flagi narodowe przybrane krepą. Właściciele sklepów urządzają, utrzymane w poważnym tonie, dekoracje żałobne w witrynach sklepowych, usuwając z nich towary.

Jutro rano, o godzinie 7 werble orkiestr wojskowych i organizacji na ulicach miasta zwiastują rocznicę żałoby narodowej.

Związek marynarzy rezerwy okręgu łódzkiego nadesłał nam następujący komunikat do członków:

Baczność!

W związku z pierwszą rocznicą śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego, Zarząd Okręgowy Związku Marynarzy Rezerwy w Łodzi prosi wszystkich członków czynnych o przybycie do lokalu Związku przy ul. Andrzeja nr. 3, w dniu 12 b. m. o godz. 17.30, celem wzięcia udziału w ogólnych uroczystościach żałobnych.

komadka do ust i róże

UNIVERSITE DE BEAUTE

CÉDIB PARIS

— niedosiegnione!

Echa zająć pierwszomajowych

Proces endeków odbędzie się w czerwcu

Jak się dowiadujemy, w sobotę zostało już całkowicie ukończono śledztwo w sprawie zająć w dniu 1 maja, przed domem przy ul. Piotrkowskiej 91 gdzie bojówki endeckie zaatakowały uczestników pochodu robotniczego. Jeszcze w sobotę akta sprawy przekazane zostały przez sędziego śledczego Delnitsza do urzędu prokuratorskiego, z wnioskiem o pociągnięcie 10 oskarżonych do odpowiedzialności z art. 163 k. k.

Urząd prokuratorski przekazał sprawę prok. Karskiemu, który zajmie się przygotowaniem oskarżenia. Rozprawa rozpisana będzie prawdopodobnie na czerwiec.

W stosunku do 9 oskarżonych zastawiano jako środek zapobiegawczy do czasu rozprawy bezwzględny areszt, a w stosunku do jednego, Konstantego Dobrzyńskiego, współpracownika „Orędownika” zmieniono środek zapobiegawczy, oddając go pod dozór policji. Odpowiadać więc będzie on z wolnej stopy.

Przy objawach przeczulenia, uczuciu strachu, bezsenności, dolegliwościach sercowych, ucisku w piersiach naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa ożywia krwiobieg w organach podbrzusza i działa przez to uspakajająco na zaburzenia w nich. Zalecana przez lekarzy.

Barwny pochód młodzieży wiejskiej,

która obradowała wczoraj w naszym mieście

W dniu wczorajszym w sali rady miejskiej odbył się zjazd okręgowy Związku Młodej Wsi, przy udziale 500 delegatów 12 kół tej organizacji. Zbiórka delegatów odbyła się w sali obrad rady miejskiej o godz. 9 rano, poczem udano się do kościoła św. Józefa przy ul. Ogrodowej na nabożeństwo. Po nabożeństwie odbyło się poświęcenie sztandaru i przemarsz przez ulice miasta na plac Katedralny, gdzie złożono wieniec na płytkę Nieznanego Żołnierza, powrotny przemarsz przez ulicę Piotrkowską na plac Wolności, gdzie drugi wieniec złożono pod pomnikiem Kościuszki.

Przemarsz delegatów, którzy ubrani byli w barwne stroje włościańskie przez ulice miasta, budził ogólne zainteresowanie. O godz. 12 odbyło się wreszcie w sali rady miejskiej uroczyste otwarcie zjazdu w obecności p. wojewody Hauke-Nowaka, prez. plk. Głazka, starosty grodzkiego dr. Wróny i prezesa łódzkiej izby rolniczej inż. Wilskiego.

Obrady zaigali prezes zarządu okrę-

gowego Związku Młodej Wsi Pawlik, poczem zabrał głos wojewoda Hauke-Nowak. W gorących słowach wyraził uznanie dla pracy związku w kierunku budzenia uczuć obywatelskich i państwowych wśród włościanstwa. Niebawem młodzi zastąpią starszych na eksponowanych stanowiskach w służbie Ojczyźnie i do tej ciężkiej a odpowiedzialnej pracy trzeba się już dziś przygotowywać. Do organizacji nie powinna zakraść się nigdy waśń i niezgoda, ani kłótnie partyjne, które mogą zaszkodzić państwu.

— Pamiętajcie — zakończył swe przemówienie p. wojewoda — że wskrzeszone wola i czynem nieśmiertelnego Wodza Narodu, Marszałka Józefa Piłsudskiego, Państwo nasze, mocno oparte na barkach młodego pokolenia, natchnionego miłością i entuzjazmem pracy, skrzepnie w śile i potęgę, dając wszystkim obywatelom gwarancje sprawiedliwości i dobrobytu.

Zgon artysty Pawłowskiego

Warszawa, 10 maja.

Zmarł w Otwocku, przeżywszy lat 58, artysta dramatyczny i reżyser s. p. Jan Pawłowski.

Nowy film Borysa Karloffa

Borys Karloff — niezapomniany odtwórca głównej roli w „Frankensteinie” — wybił się na jedno z czołowych miejsc wśród „gwiazdorów” amerykańskich, dzięki fenomenalnej charakterystyce.

Fascynująca i sugestywna maska tego aktora zjednała mu podziw i uznanie ogromnej rzeszy kinomanów i krytycznie zwykle nastawionej prasy.

Najnowszym sukcesem tego artysty jest film niesamowity, który wchodzi dzisiaj na ekran kina „Europa” — „Tajemnica czarnego pokoju”. W filmie tym Karloff występuje po raz pierwszy w podwójnej roli.

Prasa zagraniczna wyraża się zarówno o filmie „Tajemnica czarnego pokoju”, jak o kreacji Karloffa w słowach najwyższego uznania, podkreślając, że po tym filmie nikt już nie może pokusić się o wydarcie Karloffowi tytułu „króla maski”.

PARCELE BUDOWLANE

przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania. Zgłoszenia: Piotrkowska 40, Zarząd spadkobierców I. K. Poznańskiego, w dni powszednie od 10—12 i od 4 do 6 popołudniu.

Nieście pomoc najbiedniejszym

TEATR POPULARNY.
(Ogrodowa 18).

Dziś, w poniedziałek o godz. 8.15 wieczorem powtórzenie komedii Nicodemi'ego „Nau-czycielka”.

Główną rolę kreuje Halszka Liebek - Kwaśniewska, zaś jej partnerem jest Roman Urbański.

Dalszą obsadę stanowią pp. Chrzanowska, Pilańska, Bolkowski, Chorzewski, Olechowski, Uzarski i inni.

Reżyserja Mieczysława Nawrockiego.

PONIEDZIAŁEK, 11 maja 1936 r.

6.30—6.33 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.33—6.34 Pobudka do gimnastyki. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Program na dzisiaj. 7.35 Pare informacji. 7.40 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Audycja dla poborowych. 8.30—11.57 Przerwa. 11.57 Sygnal czasu z Warsz. Obserw. Astronomicznego. 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Dziennik południowy. 12.15—12.25 Muzyka — płyty. 12.25—13.10 Muzyka symfoniczna — płyty. 13.10—13.15 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15—14.15 Nowości na płytach Syrena - Elektro — płyty. — 14.15—15.12 Przerwa.

15.12—15.15: — Przegląd giełdowy łódzki.
15.15—15.20: Wiadomości o eksporcie polskim.
15.20—15.30: Przegląd giełdowy warszawski.
15.30—16.00: Mała Orkiestra P. R. pod dyr. Zdz. Górczyńskiego.

16.00—16.30 Transmisja z przybycia do Gdyni S/M „Batory” (z Gdyni przez Warszawę).
16.30—17.00. Wybitne instrumentalistki — płyty.
17.00—17.15. „W kancelarii adwokackiej” — skecz Szymona Pigwy (z Poznania).

17.15—17.20. „Minuta poezji” — „Taniec smętka” — fragment z „Wiatru od morza” Stefana Żeromskiego — recytuje Jan Kreczmar.

17.20—17.50. Duet w wykonaniu Izy Roli i Berty Bragińskiej.

17.50—18.00. „W mule tkwi muszla” — pogadanka — wygłosi Axel Stjerna (z Wilna).

18.00—18.30. Recital fortepianowy Jana Straussa.
18.30—18.40. „O mądrym piecu i upartej kanapie” — opowiadanie dla dzieci — wypowiedź Hanna Ożógowska.

18.40—18.45: O wszystkim potroszku.
18.45—18.55. Polskie tańce symfoniczne (płyty).
18.55—19.05. Pogadanka aktualna.

19.05—19.10 Polskie tańce symfoniczne (płyty).
19.10—19.20: Zapowiedź programu na dzień następnny.

19.20—19.35: Koncert reklamowy.
19.35—19.40. Wiadomości sportowe łódzkie.
19.40—19.50. Dziennik wieczorny.

19.50—20.00. Przemówienie Dyr. Programowego P. R. (Piotra Góreckiego).

20.00—20.05. Muzyka — płyty.
20.05—20.20. Przemówienie Prezesa dr. Br. Helczyńskiego do Polaków zagranicą.

20.20—20.45. Transmisja z Placu Łukieskiego w Wilnie. Apel wojskowy.

20.45—21.15. Krótki reportaż z kościoła św. Teresy w Wilnie. „Bicie dzwonów”.

21.15—22.30. „Na śmieć Bohatera”. Wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga oraz chór „Harfa” pod dyr. Wacława Lachmana.

22.30—22.50. „Przemówienie Józefa Piłsudskiego nad trumną Juliusza Słowackiego”.

22.50—23.10. „Anelli” — poemat symfoniczny Ludomira Różyckiego.

23.10—23.20. Ostatnie wiadomości dziennika radiowego.

23.20—23.25. Reportaż w języku francuskim.
23.25—23.28. Werble.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

20.00 KOPENHAGA. „Urowadzenie z Seraju” — opera Mozarta (akt I i II). SZTUTGART „Perpetuum mobile” — aud. muzyczna.

20.15 BUDAPESZT. „Requiem” — Verdięo. Dyr. Bruno Walter. STRASBURG. Koncert chóru polskiego „Hasło”.

20.30 PRAGA. Trio g-moll Smetany.

20.30 ANGLJA (Nat. Progr.). „Tosca” — opera Pucciniego (akt II).

20.40 MEDJOLAN. „Mazarella” — operetka Leoniego.

20.45 RADIO PARIS. Muzyka, pieśń i poezja.

20.50 WIEDEN. „Genowefa” — opera Schumana.

21.00 BRUKSELA Flam. „Flet czarodziejski” — opera Mozarta.

21.15 ANGLJA (Nat. Progr.). Utwory fortepianowe Liszta.

21.25 BRATISLAWA. Koncert radjork.

21.30 ANGLJA (Reg. Progr.). Symfonia Londyńska Williamsa.

22.15 ANGLJA (Nat. Progr.). Koncert radjork.

22.20 BUDAPESZT. Muzyka cygańska.

22.30 ANGLJA (Reg. Progr.). Muzyka taneczna.

22.45 RADIO PARIS. Muzyka taneczna.

23.00 BUDAPESZT. Muzyka jazzowa.

23.30 WIEDEN. Muzyka lekka.

Święto narodowe Rumunii

Łódź uczciła akademją w sall rady miejskiej

W dniu dziesiątego maja obchodzą Rumunowie święto „Odrodzenia”. Obchodzą pamiątkę 10 maja 1856 roku, w którym poraz pierwszy zainicjowała tu trzaska nowego zbiorowego życia całego narodu; pamiątkę tryumfu i zwycięstwa nad odwiecznym wrogiem ciemiężycielem, w wojnie z Turkami r. 1877; pamiątkę odzyskania niepodległości państwowej i wskrzeszenia królestwa r. 1881, wreszcie radosną pamiątkę zjednoczenia wszystkich ziem rumuńskich pod jedno berło, pod jedną królewską koronę Ferdynanda I, 10-go maja 1919 r.

Każda z powyższych dat stanowiłowy, przełomowy moment w dziejach Rumunii, na drodze historycznego rozwoju rumuńskiego narodu, sąsiadującego z nami, narodu, który, niezwykłym nigdy odcą prędkością, wzrastał i po-

zyskiwał w podjętych bohaterskich czynach, jak niemiecej w usiłowaniach i dążeniach do przetrwania zbiorowej duszy, nar. Polakom pokrewniej.

Żeby znać sobie sprawę ze znaczenia 10 maja 1856, trzeba przypomnieć sobie, że Rumunia do owego czasu przeżywała najsmutniejszy okres. Rozbita, rozdrobniona, zdana na łup najeźdźcom, z jednej strony Rosji, z drugiej Turcji, pogrążona była w krańcowej nędzy. Książę Aleksander I. Cuza (Kuza) w r. 1859 dokonał czynu wielkiego, zjednoczył Moldawję z Wołoszczyzną, lecz rany zadane przez nieprzyjaciół były zbyt głębokie, aby za jego panowania mogły być całkowicie uleczone. W dodatku nad narodem rumuńskim zawisła groźba nowego upadku z powodu zbyt wielu ścierających się ze sobą pretendentów do tronu.

Karol I położył wielkie zasługi dla kraju. On to zorganizował nowy ustrój państwowy na niezłomnej podstawie Konstytucji i powołał do życia niemal wszystkie po dziś dzień istniejące urzędy państwa: rząd, parlament i senat, sądownictwo, adm. straż, a szczególnie nową potężną armię, która walecznością swoją r. 1877 przechyliła pod Plewna szale zwycięstwa osiągniętego nad Turkami. Rumunia odzyskała wówczas część terytorjum Dobruż nad Czarnym Morzem oraz delte Dunaju; politycznie zaś o wiele więcej, przyznano jej bowiem w uznaniu tytuł i powagę niezawisłego królestwa, a księciu Karolowi godność królewską. Koronacja nastąpiła 10 maja 1881 r.

Pamiętny jest ten dzień również z czasów panowania Ferdynanda I, monarchy, który odziedziczył koronę po wuju, na początku wojny światowej. On właśnie, miłując naród więcej, niż własną krew i koligację rodową, stanął mężnie na stronie Ententy, upatrując w bohaterskim poświęceniu się dla jej sprawy również ostateczne zwycięstwo ideału wszystkich Rumunów.

To też naród rumuński uwielbia go i otacza sławą cesarową. Istotnie, dzięki przelanej krwi miliona najdzielniejszych synów kraju, dzięki wytrwałości w cierpliwej znoszeniu srogiej niedoli butnej okupacji aliantów, dzięki bezgranicznym ofiarom mienia i życia, na które się zdobył naród rumuński na rozkaz i za przykładem i za namową swego króla i dziś żyjącej jego małżonki, królowej Marii, cała brać rumuńska została na zawsze oswobodzona z pod jarzma austriackiego, węgierskiego i rosyjskiego, a Bukowina, Besarabia i Siedmiogród powróciły do Macierzy 10-go maja 1919 r. był obchodem największego tryumfu Rumunii.

W dniu 10 maja oddają Rumunowie cześć i hołd wszystkim synom bohaterom, którzy bronią i krwią wykuli nowe granice Zjednoczonej Ojczyzny.

A jeżeli kiedy, to w tym właśnie dniu uświadamiają sobie Rumunowie swe powołanie dziejowe, do którego zmierzają usilnie z poważaniem należnym nowym powojennym sojusznikom i sąsiadom, przy wytrwałym dążeniu do ogólnego, wszechświatowego pokoju, pod przewodnictwem Wodza, któremu dziś powierzył swe losy, króla Karola II-go.

Towarzystwo polsko-rumuńskie w Łodzi zorganizowało wczoraj uroczystą akademję. Bogato udekorowana sala rady miejskiej wypełniła szalenie publiczność. Przybyli również przedstawiciele władz rządowych i samorządowych, liczni konsulowie państw obcych z konsulem honorowym królestwa Rumunii p. Karolem Kröningiem na czele. Akademję zagał dyr. J. Wolczyński, po czym prof. Dzwonkowski wygłosił ciekawą prelekcję na temat stosunków polsko-rumuńskich w ciągu dziejów. Uroczona część wokalnno-muzyczna dopełniła uroczystości.

Na fall radjowej

PONIEDZIAŁEK, 11 maja.
WYBITNE SOLISTKI I SOLIŚCI W RADJO.
W audycji radjowej z płyt o godz. 16.30 w dniu 11 maja dadzą się słyszeć znakomite solistki. Skrzypaczki jak Colette Frantz, Erica Morini, z polskich zaś I. Dubiska i K. Umińska, pianistki jak Marg, Long, Elly Ney, harfistka — Lily Laskine — to tylko mała część sławnych instrumentalistek.

W audycji muzyki „żywej” wystąpią w ten sam dzień dwie śpiewaczki: Iza Rola i Berta Bragińska w duetach wokalnych (godz. 17.20), zaś o godz. 18.00 pianista niemiecki Jan Strauss zaproszony przed polski mikrofon drogą wymiany artystycznej.

„W MULE TKWI MUSZLA”.

Pogadanka radjowa.
Gdy patrzymy na brzegi jeziora czy stawu uwagę naszą zwracają drzewa nadbrzeżne, nenufary, szuwały, ryby pluskające pod powierzchnią wody, — nie dostrzegamy jednak często różnych drobnych i ciekawych istot. W mule nadbrzeżnym tkwi muszla małego małża. O tem ciekawem stworzonku, wodzącym bierny, senny żywot mówić będzie dr. Axel Stjerna w pogadance p. t. „W mule tkwi muszla”, która nada P. R. dnia 11.V o godz. 17.50 z Rozgłośni w Wilnie.

Dnia 6 b. m. zmarł we Wiedniu po długich i ciężkich cierpieniach nasz ukochany

Natan Szafranowicz

Absolwent Wyższej Szkoły handlowej w Grenobli i Akademii w Montpellier, przeżywszy lat 28.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu przedpogrzebowego na cmentarz żydowski nastąpi dziś, w poniedziałek, dnia 11 maja o godz. 2-jej pp., o czym zawiadamiają zrozpaczeni

RODZICE, BRAT I SIOSTRA.

Na froncie robotniczym

Obrady pracowników budowlanych

Wczoraj odbyło się w lokalu związkowym przy ulicy Kilińskiego 105 walne zebranie robotników budowlanych, celem zajęcia stanowiska wobec orzeczenia nadzwyczajnej komisji rozjemczej, powołanej przez ministerstwo opieki społecznej.

W dyskusji zebrani opowiedzieli się przeciwko orzeczeniu, postanawiając w przepisany termin t. j. do 15 bm. złożyć sprzeciw do urzędu wojewódzkiego. Akceptując w zasadzie wszystkie postanowienia nadzwyczajnej komisji, postanowiono tylko domagać się zmiany stawek plac, które określone zostały na zł. 1.12 za godzinę pracy. Ponieważ pracodawcy proponowali zł. 1.10, a robotnicy — zł. 1.20, zdaniem robotników orzeczenie arbitrażowe winno być ustalić stawkę w wysoko-

ści zł. 1.15 za godzinę.

Wczoraj w sali Filharmonii odbył się wiec robotników przemysłu metalowego, zwołany w sprawie ustalenia akcji o zawarciu umowy zbiorowej w tym przemyśle.

Po referatach, oświetlających dotychczasowy przebieg akcji w dyskusji robotnicy wypowiedzieli się za bezwzględnym zawarciem umowy zbiorowej, uchwalając, iż bez takiej umowy kontynuować pracy w fabrykach nie będą. W konkluzji postanowiono zwrócić się do przemysłowców z żądaniem podjęcia pertraktacji, upoważniając równocześnie zarząd związku do proklamowania strajku, na wypadek, gdyby przemysłowcy odpowiedzieli odmownie.

Nasz reporter zanotował...

Na ul. Narodowej, na Marysinie, napadnięty został przez nieznanych sprawców Kazimierz Mazur. Napastnicy zadali mu szereg ran klutych w klatkę piersiową. W stanie ciężkim odwieziono go do szpitala.

— Na posesji przy ul. Leszka 12, w czasie bójki odniósł zranienie kilku żeber robotnik Franciszek Sztajnhauzer. Opatrzył go lekarz pogotowia.

— Na ul. Pojezierskiej poturbowany został w czasie bójki Mieczysław Szybelanowski.

W mieszkaniu własnym przy ul. Kraszewskiego 18, usiłował pozbawić się życia 28-letni Hieronim Pietrzak, który wypił większą ilość esencji octowej. W stanie ciężkim odwieziono go do szpitala.

— 52-letni Oskar Nøjberg, zam. przy ulicy Limanowskiego 23, targnął się na życie po sprzeczce z żoną, wypijając amoniaku. Odwieziono go do szpitala.

Wczoraj w lesie łagiewnickim wynikała bójka między uczestnikami „małżówki”, w wyniku której pokłuty został nożami 15-letni Zygmunt Kazimierzczak. W stanie ciężkim odwieziono go do szpitala okręgowego.

Na ul. Pabjanickiej wóz przejechał Antoninę Krawczyk (Modra 20). Pogotowie ratunkowe odwieziono ją do szpitala.

W czasie nieobecności rodziców odniósł ciężkie poparzenie ciała 2-letni Waldemar Ninkowski. Dziecko ściągnęło naczynie z wrzątkiem z kuchni. Odwieziono je do szpitala.

Przy zbiegu ulic Al. Kościuszki i Zachodniej zderzyły się dorożka i resorka. Oba wehikuly zostały mocno uszkodzone. Do odpowiedzialności pociągnięto dorożkarza Lubiszewskiego (ul. Złoterska 15).

„CASINO” Wielki sukces
GRACE MOORE 109
Pocz. 4, 6, 8, 10
w filmie „BĘDZIESZ ZAWSZE MOJA”
Ceny miejsc od zł.

Teatr „Rozmaitości”
tel. 112-25

Ostatnie 10 występów
teatru liter.- artyst. „ARARAT”
Kier. art. M. BRODERSON.

„A WELT MIT NISYM”
Dziś i codziennie o g. 9 wiecz.
Z parodią na „JOSIE KALB”. — Reżys. Sz. Dzielan i J. Szumacher. — UWAGA! Jutro teatr nieczynny

RIALTO CALIENTE
Dziś i codziennie
Miasto miłości
w roli gł.
DOLORES DEL RIO

Grand-Kino
Obsada
CHARLES LAUGHTON,
CLARK GABLE.
Dziś i codziennie
BOUNTY
do g. 6
ceny od 80 gr.
nast. seanse od 109

Ze świata filmu

Wiedeń wyświetla już pierwszy film plastyczny

Na czym polega wynalazek „audioscopu”. — Filmy plastyczne trzeba oglądać przez specjalne okulary.

MARSHA HUNT, nowa gwiazda filmów amerykańskich.

Notatki

Kiedy potrzebna jest cenzura

W jednym z domów przy wytwornej i modnej ulicy Madison w New Yorku wykryto wielką składnicę filmów pornograficznych. Filmy te były sprzedawane dla nocnych lokali i zamkniętych klubów. Również wiele osób, posiadających prywatne aparaty korzystały z usług tej składnicy. Okazało się, że istniało w jednym z atelier filmowych w New Yorku prawdziwe „Hollywood pornografii”, gdzie produkowano dużą ilość filmów tego gatunku. Obecnie — wszystko już jest zlikwidowane. Film pornograficzny — oto kłopot, w którym powinniśmy się zwrócić nożyce cenzorskie, hasające zbyt często tam, gdzie nie trzeba.

Aktor filmowy

Aleksander Zelwerowicz, dyrektor Państwowego Instytutu Sztuki Teatralnej rozważa zagadnienia szkolnictwa filmowego:

„Na czym polega różnica w ekspresji filmowej a teatralnej i jak można by różnicę wyrazić i wyzyskać w pracy szkolnej? Zdało mi się, że można by jej cechy charakterystyczne ująć w dwa zasadnicze punkty: 1) pewna skrótość, konieczność kondensacji wyrazu na małym odcinku czasu (Omalwiana skrótość będzie zawsze stanowiła różnicę między dobrem kinem, a dobrym teatrem) i 2) większe skupienie nastroju, wywołane specyficznymi warunkami pracy przygotowawczej w filmie. O ile w teatrze podczas pracy na próbach staramy się wytworzyć i utrzymać potrzebny w sztuce nastroj, o tyle przy pracy w atelier, lub na plenerach warunki co chwila burzą ten nastroj doszczętnie. Długo oczekiwanie, zmiany kolejności scen w opracowaniu, wielokrotne powtarzanie tej samej sceny, hałas, temperatura studia, bliskość aparatury i personelu technicznego — wszystko to wymaga możliwości odgródzenia się od zewnętrznych przeszkód, wymaga niejako umiętności wskakiwania „w blegu” w nastroj bez względu na niesprzyjające warunki — wymaga, jednym słowem, stałej gotowości artysty do pracy twórczej!”

W „Kurierze Porannym” w relacji z berlińskich ekranów, znajdujemy najpierw parę uwag ogólnych:

Kolor

Filmy kolorowe nie są jeszcze masowo produkowane. Popularyzują się one powoli, ale pewnie.

„Paramount” zapowiada „Droga samotnej sosny” z Sylvią Sydney po raz pierwszy na kolorowo. „Fox” nakręca dwa filmy kolorowe. Ogólnie stosowany jest system „Technicoloru”. Anglia również przedstawia część produkcji na kolor.

Filmy sowieckie

Na ekranach paryskich wyświetlane są obecnie aż cztery filmy sowieckie:

1. „Droga do szczęścia” — Scenariusz z życia Eskimosów. Wartość filmu nierówna.
2. „Skarby zatopione”. Scenariusz nie budzi w prasie zachwytu, ale budzą go fenomenalne zdjęcia podmoorskie.
3. „Ci z kołchozu”. Film rzuca światło na nową moralność wsi rosyjskiej. Dobra prasa.
4. „Sybirakow”. Interesujący reportaż podróżniczy.

Można mówić co się chce o rozwoju sztuki filmowej. Co do techniki filmowej — to są to fakty bezsporne; posuwa się ona szalonymi krokami naprzód. Rok 1929 przyniósł rewolucję zasadniczą i w 100 proc. zwycięską: dźwięk. W ostatnim czasie rozpoczyna ofensywę — kolor. Nie jest to ofensywa triumfująca. Osiągnięto już pewną precyzję techniczną, dysponuje się dużą gamą odcieni — ale ta realistyczna transpozycja kolorów na ekran narzuca wrażenie czegoś zupełnie sztucznego. Wszystkie twarze są woskowe i to nie tylko u „figur woskowych”. Niemniej, kolor w pewnym stopniu zbagacił — a zbagaci w przyszłości zapewne więcej — plastykę ekranu. Perspektywa jest głęboka, plany są rozdzielone.

W kierunku uplastycznienia filmu poszedł też nowy wynalazek „audioscop”, który sygnalizował w krótkiej notatce w poprzednim numerze „Panoramę”. Zademonstrowano go przed kilku dniami po raz pierwszy na premierze nowego programu w kinie „Imperial” we Wiedniu. W głównym programie idzie komedia normalna z

Flip i Flapem, a jako dodatek — sensacja: pierwszy film plastyczny! Jest to krótka komedycja rewjowa — mniejsza o jej sens, dość, że daje ona specjalnie plastyczne tematy: bohater kieruje strumień wody sodowej z syfonu w stronę publiczności — dziewczyna bawi się na huśtawce i nabiera rozpędu w stronę publiczności — goście chylą głowy: może to nie film, może rzeczywistość?

Oglądanie tego filmu nie jest rzeczą prostą — jakby się to mogło wydawać. Przy wejściu do kina widz otrzymuje specjalne okulary, które umożliwiają odbieranie filmu w jego postaci plastycznej.

Oko ludzkie wykazuje podobieństwo do kamery fotograficznej. Posiada soczewkę i światłoczułą kliszę. Wyobraźmy sobie teraz jakiś obiekt, naprzykład blok drewniany. W rzeczywistości każde z naszych oczu widzi ten blok inaczej — prawe oko w przechyleniu do prawej strony, lewe — w przechyleniu do lewej strony. Mógłby jednakże korygule te dwa przyjęcia jednego obiektu w jeden obraz.

Na miejsce obu oczu umieszczamy dwie kamery, jedną zastępującą lewe oko i drugą, zastępującą prawe. Otrzymamy dwa różne portrety bloku drewnianego. Obraz lewego oka umieszczamy w kolorze czerwonym na taśmie filmowej, obraz prawego oka w kolorze zielonym i oba te obrazy kopujemy wspólnie.

Uzyskaną w ten sposób taśmę filmową obserwujemy przy pomocy specjalnych okularów. Szkło dla prawego oka ma żelatynowy filtr czerwony, szkło lewe ma filtr zielony. Prawe oko nie widzi czerwonego obrazu lewego oka — uniemożliwia to filtr, który jest w tym samym kolorze. Natomiast widzi ono „swój” zielony kolor. To samo jest z lewym okiem. Rezultat jest ten, że na ekranie widzimy rzeczywisty „mózgowy” obraz bloku drewnianego, ale wyobraźnia daje nam wszystkie trzy wymiary — plastykę głębi.

Zdjęcia „audioscopowe” dokonywane są specjalnie skonstruowanym aparatem, łączącym właściwie dwa aparaty, których soczewki oddalone są

od siebie na odległość, odpowiadającą odległości oczu.

Przy zastosowaniu tej techniki można dokonywać rzeczywiście niezwykłych cudów. Blok drewniany, o którym była mowa, można dowolnie przybliżyć do widza, postawić go w odległości metra przed jego oczyma. Oczywiście, jest to przybliżenie pozorne. Można porównać to z aparatem steroskopowym, który również uwypukla i przybliża obraz.

Warto dodać, że nowość wynalazku jest bardzo względna, jak zresztą również nowość innych wynalazków. Patenty filmu dźwiękowego istniały kilkanaście lat przed jego uaktywnieniem, filmy kolorowe robiono już w roku 1910. „Audioscop” był zastosowany przed jakimiś dwunastu laty w „Żywych obrazach” w „Folies Bergeres”. Przejęło tę nowość nawet nasze „Qui - pro - quo” i demonstrowało ją w swych podziemiach.

Czy wprowadzenie nieuruchomionego jeszcze wynalazku jest tylko obliczoną na krótką metę sensacją, czy też oznacza początek nowej ery w kinie — niewiadomo. (w).

Nędza filmu niemieckiego

Wszystkie premjery — kompromitujące

Z korespondencji berlińskiej Zygmunta Schindlera w ostatnim numerze „Filmu”:

„Poziom artystyczny obrazów nie podniósł się ani trochę. Można co prawda zauważyć pewien postęp w porównaniu z produkcją zeszlortoczną albo sprzed lat dwóch, ale rozpęd, jaki wziął film niemiecki parę miesięcy temu, zamarł na połowie drogi. Nie starczyło pary do meły.

Przed świętami bawił w Berlinie w przejeździe z Londynu pewien polski dziennikarz. Zwrócił się do mnie, żebym mu polecił kilka niemieckich filmów, gdyż chciałby się zorjentować i rozejrzeć w nowej niemieckiej

produkcji. W tym tygodniu były właśnie trzy premjery w stolicy. Nie miały to być żadne „Spitzenfilmy”, ale przeciętne niemieckie obrazy. Wyliczam: „Engel mit kleinen Fehlern” z Ralph Artur Roberts i Charlotte Daudert, „Die unmögliche Frau” z Dorothea Wielek i Gustawem Fröhlichem oraz „Die Entführung” z tymże Fröhlichem i Marią Luizą Claudius.

Co tu dużo mówić — zblamowałem się. I to gdy jeden z filmów był reżyserowany przez zdolnego skądinąd Bolvary’ego, a scenariusz innego napisała słynna Thea von Harbou, autorka takich obrazów, jak „Nibelungi”, „Metropolis”, „Kobieta na kieżycu” i t. d. W wyniku banału na banały i banału poganla!”

Kłamliwy film o Mazurach

W „Kurierze Porannym” w relacji z berlińskich ekranów, znajdujemy najpierw parę uwag ogólnych:

Filmy niemieckie chwili obecnej nie silą się ani na wysoki artystyzm, ani na fascynującą obsadę, czy bogatą realizację. Obrazy te mają doskonałe zdjęcia i ton, niezłą obsadę aktorską i sympatyczną muzykę. Z logiznością scenariusza i dobrem tempem akcji — jest już nieco gorzej.

Szczegółowiej opisuje autor propagandowy film p. t. „Młoda krew”. Wartość filmu jest przeciętna, ale interesuje on nas szczególnie, gdyż akcja jego rozgrywa się na Mazurach.

...a ziemle te — jak to powiada w filmie czuły patetyczny głos — to kraj od tysięcy lat niemiecki. Kraj, który, wysunęty daleko na Wschód, nie a nic nie stracił ze swej niemieckości, zachowując mowę, zwyczaj... Naturalnie, sam dokument

filmowy zaprzecza tej „tezie”. Bo oto słyszy się, że

...żońcy, powracający z pola, śpieli wają jakąś piosenkę o płońce. Ciż sami żońcy (zachowując prastare niemieckie obyczaje!) wiążą pierwsze kłosy, ścięte na polu w ozdobe dla kony pierwszego kolarza - przewodnika, wreczają wieniec ze ściętego zboża gospodyni i gospodarzowi, śpieliąc przy tem wszystkim melodie dziwnie przypominające ludowe pieśni polskie!”

Przytoczone powyżej przykłady są drobną cząstką tego wszystkiego, co tkwi na filmie. Bez najmniejszego wysiłku przeciętny widz, orientujący się tylko trochę w tych sprawach, widzi, że zwyczajnie ludowe, pokazane przez realizatora filmu „Junges Blut” są pochodzenia czysto słowiańskiego i nigdzie do tej pory nie przetrwały poza ziemiami czysto polskiego pochodzenia.

I wreszcie słuszna uwaga:

Znając organizację niemieckiej produkcji filmowej możemy z całą pewnością stwierdzić, iż film „Junges Blut” nie mógł dotrzeć na ekrany kinoteatrów niemieckich bez zgody i aprobaty ministerjum propagandy. Z jednej strony lansuje się tematy polskie

w wielu filmach, z drugiej zaś dopuszcza się, aby rozmaitości panowie w sposób zdecydowanie kłamliwy i niezgodny z rzeczywistością nakręcili filmy o Mazurach.

„Tutaj nie może się to zdarzyć”

Olbryzmie wrażenie wywarła w Niemczech wiadomość, że wytwórnia „Metro” postanowiła silmować najnowszą książkę Sinclaira Lewisa „Tutaj nie może się to zdarzyć”

Powieść ta jest wymierzona ostrzem przeciwko faszystom i jakkolwiek Niemcy nie są w niej wymienione, zawiera ona wyraźne aluzje do stosunków, panujących w Trzeciej Rzeszy, którym przeciwstawiono demokratyczny, liberalny duch Stanów Zjednoczonych, „w których nic podobnego (jak w Niemczech) nie mogłoby się zdarzyć”

Na wieść o zamierzonej realizacji tej powieści niemieckie ministerstwo propagandy wezwał do siebie szefa berlińskiej filii „Metro” i zapowiedział mu wprost, że realizacja tego filmu jest niemiłe widziana przez rządzące sfery niemieckie. Na to przedstawiciel wytwórni zwrócił uwagę Goebbelsa na fakt, że Niemcy nie są w powieści wymienione, przez co uchylone zostają wszelkie podstawy do interwencji. Mimo to Goebbels obstawał przy swoim, niedwuznacznie grożąc wytwórni represjami materialnymi. Ale widocznie „Metro” liczy na takie zyski z filmu tego w Stanach

Zjednoczonych, że przeciwstawilo się nawet Goebbelsowi, zaznaczając że represje wywołałyby... niektempresie w stosunku do filmów niemieckich, im portowanych do Ameryki.

Należy w tem miejscu zaznaczyć, że Niemcy importują do Stanów bardzo znikomą ilość filmów, przeważnie tylko dla użytku kolonii niemieckiej. Z drugiej strony rynek niemiecki nie przedstawia dla wytwórni amerykańskich zbyt wielkiej wartości, ponieważ Niemcy sami pokrywają większość zapotrzebowania swoich kin. Dość powiedzieć, że Polska importuje więcej filmów amerykańskich, aniżeli cała Trzecia Rzesza.

Władze niemieckie nie poprzestały na pertraktacjach z „Metro” i zwróciły się bezpośrednio do Willy Haysa, dyktatora filmowego w Ameryce. Ale Hays oświadczył, że nie widzi żadnych przeszkód w realizacji tego filmu i poradził Niemcom, żeby... niedopuszcili do wyświetlania u siebie, w kraju.

Nie trzeba dodawać, że cała ta historia przyczyniła się bardzo do popularyzacji nienakręconego jeszcze filmu w Stanach Zjednoczonych. (j. b.).

Cały świat kręci

x Popularna para taneczna Ginger Rogers - Fred Astaire kręci nową komedię p. t. „Never Donna Dance”.

x W Hollywood powstało nowe towarzystwo firmowe P-Par-Paux-Film, którego generalnym dyrektorem został mianowany Ryszard Eichberg z Berlina. Jest to towarzystwo związane z Paramountem. Pierwszy film nakręci Eichberg — będzie to prawdopodobnie rewja.

x W jednej z puszt węgierskich na-

kręca się plenery do filmu z Martą Eggerth p. t. „Gdzie śpiewa słowik”.

x Harry Liedtke bierze udział w nakręcaniu w Pradze farsie.

x Według powieści Józefa Conrada „Sabotaż” nakręca reżyser Hitchcock w Londynie film, w którym główną rolę gra gwiazda amerykańska — Sylvia Sydney.

x Iwan Mozzuchin przerzuca się na reżyserię i zapowiada film historyczny p. t. „Alek”, którego scenariusz opiera na noweli Puszkina.

Generalny sukces drużyn śląskich

ŁKS na ostatnim miejscu. — Warta zwycięża w Krakowie, Garbarnia w Łodzi

W tegorocznych rozgrywkach ligowych jedna sensacja goni drugą. Niema niedzieli byśmy nie byli świadkami nieoczekiwanych wyników, a niedziela wczorajsza jest zdaje się pod tym względem rekordowa. Dość wspomnieć, że Wisła pokonana została na własnym boisku w stosunku 4:1 przez Wartę, ŁKS uległ na swoim terenie Garbarni, a znajdujący się w nieszczej formie Ruch uszczknął Legii dwa punkty na jej własnym terenie.

Tabela ligowa w związku z wczorajszymi wynikami uległa daleko idącym zmianom. Prowadzenie objął Ruch, a ostatnie miejsce zajął ŁKS. Zaznaczyć jeszcze należy, że w dniu wczorajszym wszystkie zespoły śląskie uzyskały zwycięstwa.

Stan tabeli ligowej jest następujący:

Klub	Gier	Pkt.	Stos.	Br.
1) Ruch	5	7	12:7	
2) Wisła	5	7	7:6	
3) Warta	5	7	14:9	
4) Garbarnia	5	6	10:7	
5) Śląsk	5	5	7:10	
6) Pogoń	5	4	7:8	
7) Dąb	5	4	7:8	
8) Legia	5	4	7:9	
9) Warszawianka	5	4	7:10	
10) ŁKS	5	3	7:11	

Dąb—Warszawianka 3:1 (2:0)

Katowice, 10 maja.

Dzisiejszy mecz Dębu z Warszawianką zakończył się zwycięstwem Ślązaków, którzy zwłaszcza do przerwy znacznie górowali nad przeciwnikiem. W tej fazie gry udaje się Dębowi zdobyć dwie bramki w 5-ej m. przez Hermana i na dwie minuty przed końcem przez Kestnera.

Po zmianie pół gra wyrównuje się. Warszawianka coraz częściej dochodzi do głosu, nje potrafi jednak zdobyć bramki. Dopiero niefortunny wybór bramkarza Dębu przynosi warszawiakom honorowy punkt. Trzecią bramkę dla Dębu uzyskał Kłodas.

Ruch—Legja 4:2 (2:2)

Warszawa, 10 maja.

Wizyta mistrza Polski przyniosła mu zwycięstwo, zdobyte po pięknej i emocjonującej walce. W pierwszej połowie gospodarze byli przeciwnikiem równorzędnym, zdobywając w 5 minucie prowadzenie przez Łysakowskiego, który głową wybił Tatusiowi piłkę z reki i ukołował ją w siatce. Przez pierwsze pół godziny Ruch nie może swej przewagi uwidocznić cytrowo. Dopiero w 32 minucie Peterek wyrównuje, a w minucie później ten sam gracz z rzutu wolnego zdobywa prowadzenie na 2:1. Legja usiłuje wyrównać, co się jej udaje tuż przed końcem połowy z pięknego strzału Wydwieskiego.

Po przerwie Peterek znów z wolnego strzela trzecią bramkę w róg, a w 24 min. Willimowski ustala wynik dnia.

Sędziował dr. Lustgarten b. dobrze. W drużynie śląskiej wyróżnił się Gemza grający nadszpiewanie dobrze na pozycji obrońcy. Pomoc przeciętna. W ataku wyróżniła się trójka środkowa.

W Legji najlepsza była pomoc, a w ataku

Polska pokonana przez Węgry 3:2

BUDAPEST, 10 maja.

W niedzielę, w ostatnim dniu meczu tenisowego Polska — Węgry Tirlowski odniósł zwycięstwo nad Gaborym 4:6, 6:1, 6:3, 8:6.

W pierwszym secie polak grał za wolno, ale w następnych rozegrał się i wygrał stosunkowo pewnie.

W drugim spotkaniu Szigeti pokonał Tlo-czyńskiego 4:6, 8:6, 6:3, 6:1. Mecz stał na bardzo wysokim poziomie i wykazał dobrą formę polaka. Do porażki przyczyniła się prawdopodobnie zmęczenie.

W ogólnej punktacji zwycięstwo odniosła drużyna węgierska w stosunku 3:2.

Finały turnieju tenisowego w Berlinie

W niedzielę zakończył się w Berlinie międzynarodowy turniej tenisowy, organizowany przez klub Rot-Weiss. W finale gry pojedynczej pań Krahwinkel — Sperling pokonała Adamson 6:2, 6:0, a w finale gry pojedynczej panów Cramm zwyciężył Henkla 6:2, 4:6, 6:4, 3:6, 6:2.

Warta—Wisła 4:1 (4:0)

Niespodziewane, lecz zasłużone zwycięstwo nadszpiewanie pięknie grającej Warty. Mecz powyższy należałoby podzielić na dwa etapy, gdzie przed pauzą Warta całkowicie opanowała boisko, demontując dawno niewidzianą w Krakowie grę i oddając szereg niebezpiecznych strzałów, oraz po pauzie, gdzie mecz był podobny do zwykłej ligowej młoci.

Po 10 minutach przewagi Wisły Warta rozkrecza się i oddaje szereg pięknych strzałów, a w 15 minucie Szejnke zdobywa dalekim strzałem pierwszą bramkę. Już w 3 minuty później lekoskrzydłowy Szwarec zdobywa dru-

ga bramkę. Znow po kilku pięknych atakach zdobywa on trzecią bramkę, a w 33 minucie zdobywa czwartą bramkę obok wybiegającego bramkarza Wisły. Wisła zaledwie od czasu do czasu przeprowadza ataki, jednak napastnicy jej ociągają się z oddaniem strzałów.

Po przerwie pierwsze minuty należą znow do Wisły gdzie w 7 minucie Artur zdobywa jedyną honorową bramkę.

Dalsza gra toczy się ze zmienną przewagą i nie przynosi nic godnego uwagi.

Publiczności około 3500 osób. Sędziował p. Lange z Łodzi.

Śląsk—Pogoń 3:2 (2:1)

Świętochłowice, 10 maja

Występ Pogoni wywołał w Święto-

GARBARNIA — ŁKS 3:1 (1:0)

Marna gra. — Fatalny sędzia

(K.) ŁKS grał źle nawet b. źle i zasłużył na przegrana. Byłoby jednak niesprawiedliwością gdyby całkowitą winę za nieudany mecz wczorajszy przypisać wyłącznie drużynie. Tu zawinił ktoś jeszcze, a na imię mu sędzia. P. Gryc ze Śląska, sędziujący z łecie angielską flegmą, kilkoma skandalicznymi orzeczeniami na początku gry zdenerwował obie drużyny, wprowadzając na boisko istny chaos. ŁKS pierwszy pozwolił narzucić sobie przez... sędziego chaotyczny system gry i do końca meczu nie mógł przyjąć do siebie. Na boisku widzieliśmy wszystko oprócz prawdziwego footballu. A więc polewanie na kostki przeciwnika, gestykulacje, rozmówki z arbitrem i t. d. Garbarnia pierwsza przysłała do siebie, a zdobywszy się na kilka udanych akcji zapewniła sobie zwycięstwo.

A łodzian? Do końca meczu nie mogli się opanować. Zdawali sobie sprawę, że zbity z tropu sędzia będzie puszczal płazem ich przewinienia... to też zamiast grać faulowali przeciwników. Pym pod tym względem, wodził Fillegel, który zatłwiał jakże osobiste porachunki z jednym z Pazurków, gdy tymczasem drugi strzelał bramki. Fillegel upadabnia się coraz bardziej do dawnego obrońcy ŁKS-u Radomskiego, który swego czasu na skutek swego swoistego sposobu gry tyle krwi napsuł swe mu kierownictwu. Galecki musiał tym razem pracować za dwóch, a że był słabo dysponowany nieszcześnie gotowe.

Pomoc ŁKS-u spełniła naogół bez zarzutu swe ciężkie zadanie, natomiast napastnicy grali

skandalicznie. Zawiodła środkowa trójka, przetrzymując piłkę, rozczarowali obaj skrzydłowi Król i Miller, nie oddając do środka ani jednej porządnej centry. Największym błędem wszystkich napastników czerwonych był brak zdecydowania pod bramką przeciwnika na co powinien zwrócić uwagę trener p. Celsler.

A teraz Garbarnia. W sumie była ona lepszym zespołem. Umlała bowiem zdobyć się na kilka ciekawych akcji, przewyższała ŁKS starciem do piłki, a rzecz najważniejsza — miała w ataku dwóch dobrych strzelców. To wystarczyło, by mecz wczorajszy wygrać. Najlepsi w drużynie krakowskiej ambitny Pazurek I, Wilczkiewicz na środku pomocy i Stankosz na obronie.

Już pierwsze minuty gry zapowiadała, że w meczu tym główną rolę odegra sędzia. Wydał on kilka mylnych decyzji, które wyprzedzały z równowagi zawodników obu drużyn, a na wi-downi wywołują pomruki niezadowolona. ŁKS przeważa przez okres 25 minut, niema jednak kto robić bramki. 5 rzutów różnych są dowodem przewagi ŁKS.

Tymczasem w 30-ej minucie pada nieoczekiwane bramka dla Garbarni. Rzut wolny za faul Fillegela bije Pazurek I. Andrzejewski wybiega z bramki, startuje jednak do piłki nie pewnie, przy której przedziel znalazł się Pazurek II, strzelając do pustej siatki.

ŁKS wyprowadzony z równowagi gra coraz słabiej. W 42-ej min. marnuje Lewandowski

chlownicach olbrzymie zainteresowanie. Publiczność zawiodła się jednak na Pogoni, którą cechowała w pierwszym rzędzie brutalność.

Sędzia p. Arczyński nie umiał zapanować nad sytuacją, wskutek czego dochodziło kilkakrotnie do incydentów.

Bramki dla Śląska zdobyli Got (2) i Cebula. Dla Pogoni — Matias II i Borowski.

W zespole śląskim wyróżnili się: obrońca Ziefert i bramkarz Mrozek. W Pogoni Matias II i Albański.

stuprocentową sytuację. Gubi on piłkę, znajdując się oko w oko z Włodkiem o metr od bramki. W tym okresie popełnia sędzia fatalną omyłkę, nie widząc spalonego na skutek czego Garbarnia znajdowała się o krok od zdobycia drugiej bramki.

Tuż po rozpoczęciu drugiej połowy ma ŁKS kilka dogodnych pozycji podbramkowych. Król, Sowiak i Lewandowski „pułtują” jednak z kilku kroków. Dopiero w piątą min. udaje się ŁKS-owi zdobyć wyrównujący punkt przy wybitnej pomocy rak Króla, który odepchnął bramkarza Garbarni. Po tej bramce następuje okres przewagi Garbarni, która przeprowadza kilka udanych akcji. W 25-ej po rzucie wolnym za faul Fillegela zdobywa Woźniak główką piękną bramkę, a w 33-ej min. po pięknie wygranym pojedyńku z Gafekim uzyskuje Pazurek trzecią i ostatnią bramkę.

Ostatnie minuty należą do ŁKS-u, ale nerwowo grający atak nie jest w stanie poprawić wyniku.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

Garbarnia: Włodek Sycz, Stankosz, Lesiak, Wilczkiewicz, Rogowski, Rlesner, Pazurek II, Woźniak, Pazurek I, Skóra.

ŁKS.: Andrzejewski, Gafek, Fillegel, Perzma I, Welnic, Tadeuszewicz, Miller, Sowiak, Lewandowski, Wolski, Król.

Meczowi przyglądało się około 4 tysiące widzów.

Sukces koszykarzy polskich

Poznań zajmuje pierwsze miejsce na turnieju w Genewie

Genewa, 10 maja.

W ostatnim dniu wielkiego międzynarodowego turnieju koszykówki w Genewie polacy odnieśli wielki sukces, zajmując pierwsze miejsce wśród elity drużyn Europy.

W finale turnieju polacy, jak wiadomo walczyli z Milhuza. Po wspaniałej grze polacy odnieśli zwycięstwo w sto-

sunku 37:30. Punkty dla polaków zdobyli: Różycki (13), Patrzykat (7), Kasprzak i Łój (na zmianę razem 7), Grzechowiak (6). Stok i Szostek (razem 4).

Cała prasa genewska podkreśla wysoki poziom gry polaków, niezrównaną taktykę i wytrzymałość naszych zawodników.

Inne końcowe wyniki turnieju były następujące:

Lyon — Madryt 49:21.

Paryż — Berlin 33:16.

Genewa — Barcelona 34:16.

Ogólna klasyfikacja turnieju przedstawia się następująco: 1) Poznań, 2) Milhuza, 3) Genewa, 4) Barcelona, 5) Paryż, 6) Berlin, 7) Lyon, 8) Madryt, 9) Bruksela, 10) Leodjum, 11) Lozanna, 12) Berno.

Zwycięstwo polaków przy tak silnej konkurencji i przy udziale tylu pierwszorzędnych reprezentacyj miast Europy, należy uważać za jeden z największych sukcesów polskich koszykarzy. Świetna forma pozwala oczekiwać, że na olimpiadzie berlińskiej polacy zajmą jedno z czołowych miejsc.

Nowy sukces Jędrzejowskiej w Wiedniu

WIEDEN, 10 maja.

Na międzynarodowych mistrzostwach tenisowych Austrii w Wiedniu Jędrzejowska uzyskała nowy sukces, zdobywając wraz z Wlochem Taroni mistrzostwo Austrii w grze mieszanej. W finale para polsko-włoska pokonała parę Lermite — Brosch 6:0, 6:1.

W grze pojedynczej panów mistrzem został Bawarowski, bijąc Matejkę 3:6, 6:1, 1:6, 6:3, 6:1.

W grze pojedynczej pań, jak już podaliśmy, mistrzynią Austrii została Jędrzejowska, bijąc Mathieu.

Gra podwójna pań nie została dotychczas rozstrzygnięta, w grze podwójnej panów wygrała para Bawarowski — Metaxa, bijąc w finale parę włoską Quintavalle — Taroni 4:6, 10:8, 8:6, 6:3.

Wyścig kolarski na Śląsku

Zwycięstwo Napierały. — Kolski (Makabi) pierwszy z łodzian

Katowice, 10 maja.

Pierwszy tegoroczny szosowy wyścig kolarski o poważniejszym zasięgu od był się dzisiaj na Śląsku. Był to doroczny wyścig dokoła Śląska zakwalifikowany przez PZTK jako jeden z biegów eliminacyjnych do ustalenia drużyny narodowej. W biegu tym uczestniczyła więc drużyna narodowa w komplecie, a obok niej szereg czołowych kolarzy z Warszawy, Śląska, Łodzi i innych ośrodków.

Bieg zakończył się generalnym sukcesem kolarzy stołecznych którzy obsadzili pierwszych dziesięć miejsc, przewyższając wyraźnie pod każdym względem pozostałych zawodników.

Najlepszym wśród warszawian okazał się mistrz Polski Napierała, który odniósł zwycięstwo, pozostawiając za sobą swych kolegów stołecznych z pośród których najgłośniejszym konkurentem

okazał się jego kolega klubowy (Wasilewski zesłoroczny zwycięzca biegu kolarskiego „Expressu” rozegranego na trasie Łódź — Kalisz — Łódź, który uplasował się na drugim miejscu.

Stosunkowo najlepiej dotrzymali warszawianom pola łodzianie, przyczem pierwszym zawodnikiem prowincjonalnym był łodzianin Kolski z Makabi, który zajął jedenaste miejsce. Z pozostałych łodzian Kołodziejczyk był piętnasty, Walc (Zjednoczone) — 16, Świątkowski (Zjedn.) — 17, Treper — 18 i Wójcik — 20. Wiecek zmuszony był wyciąć się z biegu spowodował defektu maszyny, podobnie zresztą jak i Olecki i Rurański.

Klasyfikacja pierwszej dziesiątki przedstawia się następująco: 1) Napierała 3.12.05, Wasilewski 3.13.1, Michalak, Ignasiak, Matczak, Cvrn, Targoński, Brymasz, Starzyński i Korsak Zalewski.

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat Nr. 3 kapitana związkowego z dnia 9 maja 1936 r.

Podaje się do wiadomości, że w dniu 14 maja o godz. 17.30 na stadionie ŁKS odbędą się zawody treningowe w celu ustalenia składu reprezentacyjnych drużyn Okręgu na zawody z Krakowem w dniu 21.V. 1936 i z Białymstokiem w dniu 24.V. 1936.

W związku z powyższym wyznaczam składy 2-ech teamów na zawody treningowe w dniu 14 maja 1936:

Team A: Happe (Burza), Galecki, Fliegel (obaj ŁKS), Nowiszewski (Widzew), Lenart (Wima), Chojnacki (UT), Miller, Sowiak, Lewandowski, Wolski (wszyscy ŁKS), Stolarski (WKS).

Team B: Andrzejewski (ŁKS), Frankus (UT), Triebel (ŁTSG), Szulc, Pilc (UT), Pegza II (ŁKS), Mielczarek, Augustyniak (Widzew), Leciński (Wima), Voigt (ŁTSG), Król (ŁKS).

Rezerwowi: Mikołajczyk (ŁTSG), Twardowski (SKS), Janiszewski i Cholewiński (Wima), Bajer (Burza), Mielczarek (PTC).

Zawodnicy mają stawić się na boisku ŁKS najpóźniej o godz. 17-ej i zameldować się w szatni u kapitana Związkowego oraz gospodarza ŁZOPN, od którego otrzymają ekwipunek (spodnie i koszulki).

Kluby wyekwipują swych zawodników w po zostały sprzęt.

Czyni się odpowiedzialnymi kluby za punktualne przybycie wyznaczonych i zaopatrzenie ich w konieczny sprzęt.

Azana--prezydentem Hiszpanji

Został on obrany olbrzymią większością głosów

Madryt, 10 maja.

(Pat) — Azana został obrany prezydentem Hiszpanji, uzyskując 754 głosy na 846 głosujących.

Madryt, 10 maja.

(Pat) — Przy dzisiejszych wyborach prezydenta republiki kontrkandydaci prezydenta Azana otrzymali następującą ilość głosów: Leroux — 1 głos, Lergo Caballero — 1 głos, Primo de Rivera — 1 głos, Gonzalez Pena — 2 głosy.

Warszawa, 10 maja.

(Pat) — Nowoobрани prezydent republiki hiszpańskiej Manuel Azana urodził się w 1880 r. pochodzi ze zubożałej rodziny Hidałgów. Po ukończeniu uniwersytetu madryckiego, przebywał jakiś czas w Paryżu, poczem, powróciwszy do kraju, przez zgorą 20 lat pracował jako dziennikarz w wielu pismach lewicowych. W r. 1925 założył klub polityczny, którego głównym celem było obalenie monarchii. Po upadku dyktatury Primo de Riveri, w dn. 11 lutego 1930 r. Azana wygłosił słynne przemówienie, w którym wypowiedział się za ogłoszeniem w Hiszpanji republiki i ostro zaatakował króla. W tym czasie bierze udział w przygotowaniach do wprowadzenia republiki w Hiszpanji. W r. 1931 w pierwszym rządzie republikańskim zostaje ministrem wojny. W październiku tegoż roku mianowany był premierem. Na czele rządu

pozostaje do sierpnia 1933 r. uwięziony i oskarżony o przygotowanie rewolucji, zostaje w końcu uwolniony z tych zarzutów. Po wyborach lutowych w 1936 r. Azana znów staje na czele rządu, piastując tekę premiera do ostatnich dni.

Madryt, 10 maja.

(Pat) — „Gazeta de Modrid“ ogłasza dekret, anulujący zarządzenia rządowe, wydane na podstawie ustawy z dn. 2 stycznia 1935 r. o tymczasowym zawieszeniu stosowania statutu autonomicznego Katalonji. Jak wiadomo, zarządzenia te uznane zostały za sprzeczne z konstytucją przez trybunał gwarancji konstytucyjnych.

Nowy Jork, 10 maja.

(Pat) — Trybunał w Tacoma skazał na 60 lat więzienia gangstera Williama Mahana, oskarżonego o porwanie 9-letniego George Wyerhausera, za którego Mahan domagał się okupu w sumie 200 tys. dolarów. Po aresztowaniu w ubiegłym tygodniu słynnego gangstera Karpisa, Mahan uznany został za „wroga publicznego nr. 1“. Tytuł ten jednak piastował tylko 6 dni. W obecnej chwili jeden tylko członek bandy Karpisa pozostaje na wolności. Szef policji federalnej oznajmia, że aresztowanie jego nastąpi w dniach najbliższych.

Zderzenie motocykli w Grudziądzu

Grudziądz, 10 maja.

(Pat) — Dział około godz. 13-tej przy zbiegu ulic Mickiewicza i Sienkiewicza zderzyły się dwa motocykle, na których jechali Bazyli Giza z Grudziądza i Franciszek Haljasz z Torunia. Obaj motocykliści odnieśli ciężkie rany. W stanie nieprzytomnym odwieziono ich do szpitala. Motocykle zostały strzaskane.

Katastrofa samolotowa w Szwajcarii

Zurych, 10 maja.

(Pat) — Samolot zurychskiego aeroklubu, lecący do Nicei, spadł wskutek niepogody koło Certara w Kantonie tessin. Pilot Streuli i 2 pasażerowie ponieśli śmierć.

Nowy rząd w Egipcie

Kair, 10 maja.

(Pat) — Nahas Pasza utworzył nowy gabinet, złożony wyłącznie z członków stronnictwa Wafd. W gabinecie tym Nahas Pasza poza stanowiskiem premiera obejmuje teki spraw wewnętrznych i zdrowia publicznego.

Rychło po utworzeniu nowego gabinetu, ukazał się dekret rady regencyjnej, aprobujący utworzenie nowego rządu przez Nahas Paszę.

Szefem gabinetu królewskiego mianowany został Mahmud Khalil Bey.

CAPITOL „CASINO DE PARIS“

Reż. Archie Mayo. — Muzyka i teksty piosenek. Orkiestra vitaphon — H. Warren i M. Dubbin. Tańce układu Bobby Bonnelly'ego. W rol. gl.: AL JOLSON, RUBY KEELER. — NADPROGRAM KRONIKA ORAZ AKTUALNOŚCI P. A. T.

Advertisement for Inowrocław Zdrój, listing various ailments treated and prices for different durations of stay.

Advertisement for KINO EUROPA featuring the film 'BORYS KARLOFF' with a portrait of the actor.

Advertisement for 'Matki!' and 'Czystość' products, including contact information for PIOTRKOWSKA 44.

Advertisement for the 'ROKOCZNE WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA' of the Kupców M. Łodzi.

Advertisement for 'PRASA' magazine, listing its content and subscription information.

Advertisement for Dr. H. SZUMACHER, a specialist in skin and venereal diseases.

Advertisement for Dr. H. Rózaner, a specialist in venereal and skin diseases.

Advertisement for Dr. F. Kopciewska, a dentist.

Advertisement for Dr. Al. Kopciewski, a dentist.

Advertisement for Dr. L. BERMAN, a specialist in venereal diseases.

Advertisement for 'KAPELUSZE DAMSKIE' and 'HELENA' hats.

Advertisement for a dog for sale.

Advertisement for a kitchen for sale.

Advertisement for a shop for sale.

Advertisement for a search for a partner.

Advertisement for a French language course.

Advertisement for 'B.URO DZIENNIKÓW I OGŁOSZEŃ' and 'PROMIEN' magazine.